

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 15. november 2019

Sag 97/2019

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Gunnar Homann, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Sønderborg den 19. februar 2018 og af Vestre Landsrets 4. afdeling den 27. februar 2019.

Procesbevillingsnævnet har den 27. juni 2019 meddelt begrænset tilladelse til anke til Højesteret, således at tilladelsen alene omfatter spørgsmålet om udvisning.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Marianne Højgaard Pedersen, Michael Rekling, Lars Hjortnæs, Lars Apostoli og Jørgen Steen Sørensen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse for udvisning, således at hun i stedet udvises betinget.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

T har anført, at udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2, idet udvisningen vil udgøre et uproportionalt indgreb i hendes ret til privatliv og familieliv, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Hun indrejste i Danmark den 10. juni 2014 sammen med sin mor og bror og søgte asyl. Hun var dengang kun 14½ år gammel. Hun og hendes bror rejste senere til Tyskland, og hun blev meldt forsvundet, indtil hun i sommeren 2016 igen kom til Danmark, og asylsagen blev genoptaget. Hun fik først opholdstilladelse den 22. juni 2016. Hendes lovlige ophold i Danmark skal regnes fra denne dato og har på nuværende tidspunkt strakt sig over mere end 3 år.

Hun var mindreårig på gerningstidspunktet. Straffen er kun på 30 dages fængsel, som er afsonet, og karakteren og alvoren af den begåede kriminalitet skal derfor tillægges mindre vægt. Hun er i øvrigt ustraffet og har på kort tid lært dansk.

Hun står nu som enlig mor til sin datter, født ... 2018, i en særligt sårbar situation i tilfælde af udsendelse til hjemlandet, også fordi barnets far er forsvundet. Hendes nærmeste slægtning er hendes mor. De har boet sammen, men må nu ufrivilligt opholde sig på forskellige krisecentre som følge af trusler fra moderens eks-kæreste. Hendes forældre er skilt, og relationen til hendes far er afbrudt. Hendes far opholder sig muligvis i Tyrkiet, men han kan også være vendt tilbage til Syrien. Der er ingen kontakt til eventuelle fjernere slægtninge eller andet netværk i hjemlandet. Det må lægges til grund, at hun under de herskende forhold i Syrien vil blive uhyre vanskeligt stillet, ikke mindst med et lille barn.

Hendes situation adskiller sig fra den, der forelå i Højesterets dom af 4. oktober 2017 (UfR 2018.437), hvor der var tale om en 51-årig mand med en mere aktiv rolle i menneskesmuglingen og med familiesammenført ægtefælle og børn, der – hvis de asylbegrundende omstændigheder tillod det – ville kunne følge ham til Syrien. Han kunne ikke dansk og havde massiv tilknytning til Syrien og derboende slægtninge og netværk.

Findes der ikke grundlag for at udvise hende, skal hun udvises betinget efter den tidligere gældende regel i udlændingelovens § 24 b.

Anklagemyndigheden har anført, at betingelserne for udvisning af T er opfyldt, jf. udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 5, og § 24, nr. 2. Udvisning vil ikke være uforenelig med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

T har kun haft lovligt ophold i landet i 1 år og 8 måneder. Hun er ikke i særlig høj grad blevet integreret i det danske samfund, hvor hun ikke har haft arbejde og heller ikke i øvrigt synes at have skabt kontakter af betydning.

Det forhold, at hun under sit ophold har stiftet familie, idet hun den 10. marts 2018 fik en datter, taler ikke afgørende imod udvisning. Det samme gælder det forhold, at hun har sin mor her i landet, og at hun i en periode har boet sammen med hende. Kontakten til hendes mor vil kunne opretholdes gennem telefon, mail og skype mv.

T vil ikke være helt uden forudsætninger for at begå sig ved en tilbagevenden til Syrien, hvor hun er født og opvokset, og hvor hun har haft sin skolegang. Hun forlod efter det oplyste landet som 11-årig, men må stadig anses for at have en langt stærkere tilknytning til Syrien end til Danmark. Hun taler sproget og må formodes også gennem sin mor fortsat at have væsentlig social og kulturel tilknytning til Syrien. Hun har endvidere fortsat familiemæssig tilknytning til Syrien, selv om hun ikke for tiden har kontakt til sin far og farfar.

Det følger af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at det ved proportionalitetsvurderingen efter artikel 8, stk. 2, skal tillægges vægt, hvis der er tale om kriminalitet, som udlændingen har begået som mindreårig, jf. bl.a. dom af 23. juni 2008 i sagen Maslov mod Østrig (nr. 1638/03). Denne praksis taler dog ikke afgørende mod, at der i den foreliggende sag sker udvisning af T. Hun var 17½ år og dermed tæt på at være myndig, da hun begik kriminaliteten, og der er ikke tale om typisk ungdomskriminalitet.

Supplerende sagsfremstilling

Af Udlændingestyrelsens udtalelse af 14. februar 2018 udarbejdet til brug for sagen fremgår bl.a.:

”T indrejste i Danmark den 10. juni 2014, hvor hun søgte asyl. Den pågældende blev efterfølgende meldt forsvundet, indtil hun den 8. juli 2016 blev meldt genopdukket, og pågældendes asylsag blev genoptaget.

Den pågældende blev den 22. juni 2016 meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 3. Der blev den 25. oktober 2017 foretaget statusændring af pågældendes opholdstilladelse, således at hun i stedet blev meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, indtil den 22. juni 2019.

Længden af Ts lovlige ophold i relation til udvisningsbestemmelserne regnes fra den 22. juni 2016, hvor pågældende blev meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 2, jf. herved udlændingelovens § 27, stk. 2, og T har således haft lovligt ophold i Danmark i ca. 1 år og 8 måneder, jf. udlændingelovens § 27.”

Af politirapport af 26. september 2019 om afhøring af T vedrørende hendes personlige forhold fremgår bl.a.:

”Hun boede sammen med sin mor og datter i en lejlighed i Aarhus men grundet moderns ex-kæreste og dennes familie truede med at slå dem ihjel, var de blevet placeret på krisecenter.

De boede på 2 forskellige krisecentre.

...

AFH hørte havde ingen kontakt til datterens far, T2, som formentlig var udrejst af Danmark og opholdt sig i Belgien.

Dette havde hun fået oplyst af en fælles bekendt (intet navn).

De havde været muslimsk gift men var blevet skilt.

...

Hun oplyste endvidere, at hun ikke kunne arbejde, da hun havde det dårligt pga. truslerne.

Hun fik uddannelseshjælp på kr. 8.000,00 månedligt, børnebidrag kr. 800,00 månedligt og børnebidrag hver 3 måned på kr. 2.000,00.”

Af politirapport af 9. oktober 2019 om afhøring af T vedrørende hendes personlige forhold fremgår bl.a.:

”1. Familiemæssig tilknytning til Syrien.

T oplyste, at hun via en kusine, der var gift med hendes fætter, havde fået oplyst, at hendes far var rejst fra Tyrkiet og tilbage til Syrien.

Afhørte vidste ikke, hvor han befandt sig og havde heller ingen kontakt til ham.

Hendes farfar boede i Aleppo og havde aldrig været udrejst af Syrien. Hun havde heller ikke kontakt til ham.

Hendes forældre var blevet skilt for mange år siden måske 7 – 8 år siden. Faderen havde slået både AFH., moderen og broderen.

Hendes far havde ernæret sig som taxichauffør – han betalte dog aldrig penge til moderen, der havde arbejdet som frisør for at forsørge dem.

Hun flygtede til Tyrkiet sammen med moderen og broderen formentlig i 2010-2011. De opholdt sig der i ca. 8 måneder, hvor de alle 3 arbejdede på en systue for at tjene penge til den videre rejse nordpå.

De rejste videre til Bulgarien og herfra videre til Danmark.

2. Skolegang i Syrien

AFH. oplyste, at hun startede i skole som 6-årig og havde gået i syrisk skole i 6 år. Hun oplyste, at hun har svært ved at læse arabisk.

Hun begyndte i 1. klasse og havde fagene matematik, videnskab, historie, geografi, arabisk og engelsk.

3. Arbejde/uddannelse

AFH. oplyste, at hun havde opholdt sig på krisecenter sammen med sin datter i ca. 2 måneder og, hendes mor havde opholdt sig på et andet krisecenter siden juli 2019.

De blev truet af ..., der truede moderen til at trække en anmeldelse.

Hun ønskede ikke at oplyse, hvilken sagskategori det omhandlede.

...

Hun oplyste, at hun stadig fik uddannelsesstøtte ikke kontanthjælp – det var pt. ikke muligt for hende at arbejde på grund af hun boede på krisecenter.

Hun stolede ikke på nogen personer og hun vidste, at en ukendt person havde lagt fotos af hende ud på de sociale medier og udlovet en dusør, hvis de fandt hende.

De ville formentlig dræbe hende.

Forespurgt oplyste hun, at hun kunne få en læreplads som frisør/kosmetolog hos en bekendt ..., som havde en frisørsalon i Aarhus.

Pt turde hun ikke opholde sig i Aarhus.

Moderen havde været ansat i en frisørsalon ... indtil hun kom på krisecenter. Moderen var nu på kontanthjælp.

4. Sprog

Forespurgt oplyste hun, at det var korrekt, at hun forstod 7 sprog: arabisk, dansk, kurdisk, bulgarsk, tyrkisk, engelsk og tysk.

Hun mente ligeledes, at hun talte ovennævnte sprog.”

Højesterets begrundelse og resultat

For Højesteret angår sagen spørgsmålet om udvisning af T.

T er straffet med ubetinget fængsel i 30 dage for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1, ved i forening med andre at have bistået U med ulovlig indrejse i Danmark. Betingelserne for udvisning i medfør af udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 5, og § 24, nr. 2, er derfor opfyldt. Det indebærer, at T skal udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Spørgsmålet er, om udvisning vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

T har boet i Danmark siden juni 2016, og hun har sin mor og datter her i landet. Udvisning vil derfor indebære et indgreb i hendes ret til privatliv og familieliv, jf. konventionens artikel 8, stk. 1. Et sådant indgreb er kun berettiget, hvis betingelserne i artikel 8, stk. 2, er opfyldt.

Udvisning har som anført hjemmel i loven og har til formål at forebygge uro eller forbrydelse, hvilket er legitime formål ifølge artikel 8, stk. 2. Der skal derfor alene tages stilling til, om det må anses for nødvendigt i et demokratisk samfund at udvise af hensyn til disse formål. Dette beror på en proportionalitetsvurdering.

T var på gerningstidspunktet 17½ år. Hun er nu knap 20 år. Hun er ikke tidligere straffet.

Hun er født i Syrien og har boet der, indtil hun var 10-11 år. Hun har gået 6 år i skole i Syrien. Hun flygtede med sin mor og sin bror fra Syrien formentlig i 2010 eller 2011 og har opholdt sig i bl.a. Tyrkiet, Bulgarien og Tyskland, inden hun fik opholdstilladelse i Danmark. Hendes far opholder sig formentlig i Syrien. Det samme gør hendes farfar, men hun har oplyst, at hun ikke har kontakt til nogen af dem. Hun forstår og taler en række sprog, herunder kurdisk og arabisk.

Hun fik opholdstilladelse i Danmark i 2016. Hendes mor opholder sig som nævnt også her i landet, men de bor ikke sammen. Hun har en datter på ca. 1½ år. Samlivet med barnets far –

T2 – er ophørt. Han er udvist i forbindelse med den foreliggende sag og opholder sig efter det oplyste formentlig i Belgien. Hun har ikke arbejde og lever af offentlige ydelser.

Det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, jf. bl.a. dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig), præmis 68, at der ved afvejningen efter artikel 8, stk. 2, af, om udvisning kan anses for proportional, skal tages udgangspunkt i en række kriterier. Den vægt, der skal lægges på de enkelte kriterier, afhænger af den konkrete sags omstændigheder, jf. præmis 70.

Ifølge dommens præmis 72 kan den pågældendes alder spille en rolle ved anvendelsen af de nævnte kriterier. F.eks. må det ved vurderingen af lovovertrædelsens karakter og alvor tages i betragtning, om den er begået af den pågældende som ung eller som voksen. Når det drejer sig om kriminalitet, der er begået af en mindreårig, er der et særligt hensyn til barnets interesser og muligheden for integration, jf. præmisserne 82-83. Der er således kun begrænset adgang til udvisning, hvis der er tale om ikke-voldelig kriminalitet begået af en mindreårig, jf. præmis 84.

T var på gerningstidspunktet mindreårig, men tæt på myndighedsalderen. Hun spillede efter sin egen forklaring for byretten en aktiv rolle i det strafbare forhold.

Der er tale om ikke-voldelig kriminalitet. Udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1, værner imidlertid væsentlige hensyn til statslig kontrol med udlændinges indrejse i Danmark, og overtrædelse af bestemmelsen straffes som udgangspunkt med fængsel, også når det ikke er sket for vindings skyld, jf. herved Højesterets domme af 9. januar 2012 (UfR 2012.1101) og 4. oktober 2017 (UfR 2018.437).

T har levet ca. halvdelen af sit liv i Syrien, hvor hun er født og har tilbragt en væsentlig del af sin barndom. Hun må i kraft af sin familie i Syrien og sin evne til at tale og forstå relevante sprog antages ikke at være uden forudsætninger for at begå sig ved tilbagevenden til sit hjemland. Hverken hun eller hendes datter kan anses for nærmere integreret i Danmark, hvor hun kun har haft lovligt ophold i en kortere periode.

Under de anførte omstændigheder finder Højesteret efter en samlet vurdering, at udvisning af T ikke vil være i strid med kravet om proportionalitet i Menneskerettighedskonventionens artikel 8, stk. 2.

Højesteret stadfæster derfor landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.